

Interreg

CENTRAL EUROPE

European Union
European Regional
Development Fund

FEEDSCHOOLS

TAKING
COOPERATION
FORWARD

Blok 4: Finansowanie projektów poprawy efektywności energetycznej
4.1 Środki finansowe - wprowadzenie

Autor: HEP ESCO

AGENDA

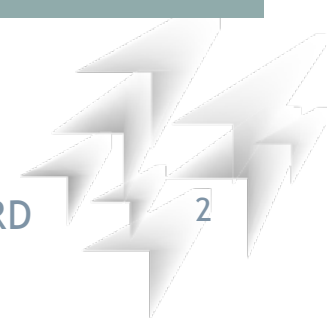
Wprowadzenie

Przegląd
możliwych źródeł
finansowania
projektów EE

Analiza
porównawcza
możliwych źródeł
finansowania

Analiza krajowa

Podsumowanie

AGENDA

Wprowadzenie

Przegląd
możliwych źródeł
finansowania
projektów EE

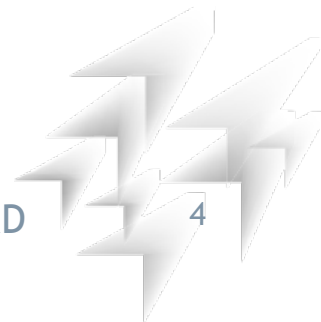
Analiza
porównawcza
możliwych źródeł
finansowania

Analiza krajowa

Podsumowanie

- Modernizacja budynku jest kosztowna, a modernizacja budynku do standardu nZEB wiąże się z dodatkowymi kosztami
- Instytucje publiczne mają ograniczone środki finansowe na wdrażanie projektów poprawy efektywności energetycznej w szkołach
- Przed rozpoczęciem planowania renowacji, należy rozważyć następujące kwestie:
  - Dostępność programów finansowania projektów EE w szkołach
  - Jakie są preferowane modele finansowania projektów EE

AGENDA

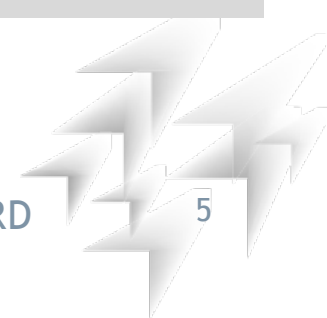
Wprowadzenie

Przegląd
możliwych źródeł
finansowania
projektów EE

Analiza
porównawcza
możliwych źródeł
finansowania

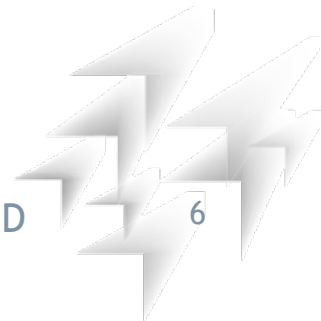
Analiza krajowa

Podsumowanie

PRZEGLĄD MOŻLIWYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA PROJEKTÓW EE

- Własne środki budżetowe
- Kredyt / pożyczka
- Model ESCO
- Model PPP
- Dotacje (granty)
- Kombinacje powyższych

Własne środki budżetowe

- Tradycyjnie finansowanie projektów EE w gminach opiera się głównie na wykorzystaniu własnego budżetu
- Wyzwania:
  - Zbyt niskie dochody, aby sfinansować wszystkie potrzebne projekty
  - Zależność od transferów ze źródeł centralnych
- Wiąże się to z niepewnością i utrudnia zaangażowanie w wieloletnie programy inwestycyjne

Kredyty i pożyczki

- Rządy centralne (krajowe) często nakładają limity na zaciąganie pożyczek przez gminy, aby zapobiec ich trudnościom finansowym i doprowadzić do niekontrolowanego wzrostu długu publicznego (ograniczanie zadłużenia)
  - Projekty EE nie są typowymi projektami inwestycyjnymi, które mogą być łatwo ocenione i zatwierdzone przez wyższe organy
  - Projekty EE, o stosunkowo niskiej użyteczności publicznej, prawdopodobnie będą miały niższy priorytet niż inne inwestycje infrastrukturalne
- Preferencyjne pożyczki to dedykowane linie kredytowe dla projektów EE, udzielane na preferencyjnych warunkach pod względem terminów spłaty i / lub stóp procentowych - często udzielane są przez krajowe lub międzynarodowe banki rozwoju (np. EBI, EBOR), dystrybuowane na lokalnych rynkach przez banki detaliczne

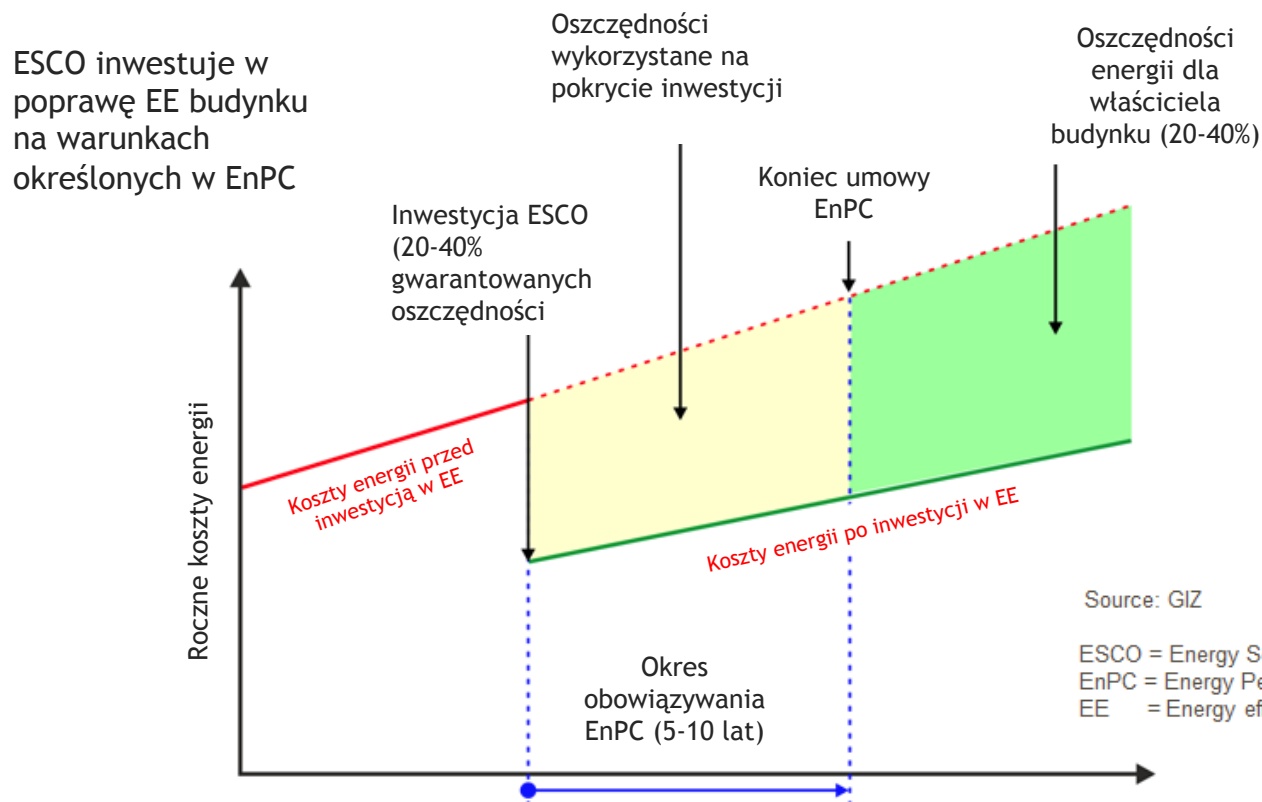
ESCO

- ESCO (Energy Service Company) to firmy działające na podstawie umów o poprawę efektywności energetycznej (Energy Performance Contracting, EPC)
- ESCO odpowiada za optymalizację pracy systemów i procesów w istniejących budynkach
- ESCO to poziom gwarancji oszczędności w określonym okresie
- Przed ogłoszeniem przetargu na wybór ESCO określa się wartość bazową kosztów energii dla budynku (puli budynków) lub obiektu
- ESCO gwarantuje klientom roczne oszczędności kosztów energii w odniesieniu do wartości bazowych. Oszczędności obliczane są na podstawie stałej ceny energii w roku referencyjnym przez cały okres obowiązywania umowy
- Stała część tych gwarantowanych oszczędności jest ustalana jako opłata umowna, którą ESCO otrzymuje od klienta na sfinansowanie inwestycji, utrzymanie instalacji i osiągnięcie marży
- Zwykle opłata jest niższa niż gwarantowana oszczędność, aby klient mógł od razu skorzystać z oszczędności.

ESCO

Energy Performance Contracting (EnPC)

PPP

- Umowa partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym w celu realizacji projektów z zakresu infrastruktury publicznej (np. dróg, kolei, szpitali), zazwyczaj ma następujące cechy:
  - długoterminowa umowa między organem publicznym, działającym jako zamawiający a spółką z sektora prywatnego („firmą PPP”) na podstawie zamówień na usługi, a nie aktywa;
  - przeniesienie niektórych ryzyk związanych z projektem na sektor prywatny, w szczególności w zakresie projektowania, budowy, eksploatacji i / lub finansowania projektu;
  - skupienie się na specyfikacji wyników projektu zamiast na danych wejściowych projektu, biorąc pod uwagę wpływ całego cyklu życia na projekt;
  - zastosowanie finansowania prywatnego w celu przeniesienia ryzyka na sektor prywatny;
  - płatności na rzecz sektora prywatnego odzwierciedlają świadczone usługi. Firma PPP może być opłacana przez użytkowników (np. opłaty za przejazd autostradą), przez zamawiającego (np. opłaty za dostępność, opłaty za przejazd) lub przez połączenie obu (np. niskie opłaty od użytkowników wraz z publicznymi dotacjami).
- Umowy PPP są złożone, wymagają szczegółowego przygotowania projektu, właściwego zarządzania fazą przeprowadzenia zamówienia publicznego, starannego zaprojektowania umowy itp.

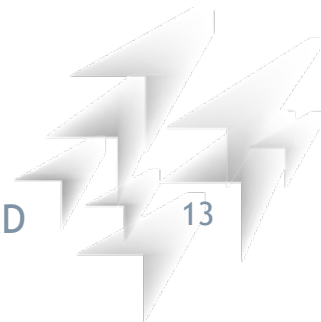
Dotacje (granty)

- Większość dostępnych programów grantowych opiera się na wykorzystaniu funduszy strukturalnych i inwestycyjnych Unii Europejskiej
- Projekty EE w budynkach należą do projektów, które generują dochód netto po zakończeniu, tj. oszczędności kosztów energii projektu są traktowane jako dochód netto
- Zgodnie z preambułą (pkt. 13) Rozporządzenia Delegowanego Komisji UE 480/2014, a także zgodnie z preambułą (pkt 58) Rozporządzenia 1303/2013 UE, konieczne jest dokładne obliczenie dochodu netto, aby zapewnić efektywne wykorzystanie funduszy unijnych i aby uniknąć nadmiernego finansowania projektów
- Współfinansowanie ustala się na podstawie obliczenia luki finansowej
- Luka w finansowaniu powstaje w projektach dotyczących efektywności energetycznej, gdy inwestycji w efektywność energetyczną nie można spłacić z oszczędności na kosztach energii

Kombinacje środków

- Zazwyczaj projekty EE w budynkach publicznych łączą dwa modele finansowania
- Dotacje (jeśli są dostępne) są przeważnie łączone z finansowaniem własnym
- Ostatnio, dzięki dostępności funduszy strukturalnych i inwestycyjnych UE na rzecz efektywności energetycznej, łączenie takich funduszy z innymi modelami finansowania (np. ESCO lub PPP) staje się coraz bardziej atrakcyjne

AGENDA

Wprowadzenie

Przegląd
możliwych źródeł
finansowania
projektów EE

Analiza
porównawcza
możliwych źródeł
finansowania

Analiza krajowa

Podsumowanie

ANALIZA PORÓWNAWCZA MOŻLIWYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Kryterium / model	Środki własne	Pożyczka	Dotacja	ESCO	PPP
Neutralny wpływ na dług publiczny					
Złożoność procedur administracyjnych					
Gwarancja oszczędności / standard usług					
Możliwości i zdolności organów publicznych do wdrożenia modelu					
Możliwy efekt mnożnikowy					
Projekty, dla których model jest odpowiedni	Proste rozwiązania o krótkich czasach zwrotu	Proste rozwiązania o krótkich czasach zwrotu	Bardziej skomplikowane rozwiązania o średnich czasach zwrotu	Wysoko skomplikowane projekty, o umiarkowanym czasie zwrotu (do 10 lat)	Wysoko skomplikowane projekty, zwykle budowa nowych budynków, długi okres zwrotu

AGENDA

Wprowadzenie

Przegląd
możliwych źródeł
finansowania
projektów EE

Analiza
porównawcza
możliwych źródeł
finansowania

Analiza krajowa

Podsumowanie

ANALIZA KRAJOWA

- DOSTĘPNE SYSTEMY FINANSOWANIA

Kraj	Kryterium / model	Środki własne	Pożyczka	Dotacja	ESCO	PPP
Austria	Dostępność	-	-	√	√	√
	Wcześniejsze doświadczenia	-	-	√	√	√
	Planowane wykorzystanie	-	-	-	√	√
Czechy	Dostępność	√	√	√	√	-
	Wcześniejsze doświadczenia	√	√	√	√	-
	Planowane wykorzystanie	√	√	√	-	-
Chorwacja	Dostępność	√	√	√	√	√
	Wcześniejsze doświadczenia	-	-	-	-	√
	Planowane wykorzystanie	√	√	-	√	-
Węgry	Dostępność	-	-	√	√	√
	Wcześniejsze doświadczenia	-	-	√	√	-
	Planowane wykorzystanie	-	-	√	-	-
Włochy	Dostępność	√	-	√	√	√
	Wcześniejsze doświadczenia	√	-	√	-	-
	Planowane wykorzystanie	√	-	√	√	-
Polska	Dostępność	√	√	√	√	√
	Wcześniejsze doświadczenia	√	√	√	-	-
	Planowane wykorzystanie	√	√	√	-	-
Słowenia	Dostępność	√	√	√	√	√
	Wcześniejsze doświadczenia	√	-	-	√	√
	Planowane wykorzystanie	√	-	-	-	-

AGENDA

Wprowadzenie

Przegląd
możliwych źródeł
finansowania
projektów EE

Analiza
porównawcza
możliwych źródeł
finansowania

Analiza krajowa

Podsumowanie

- Kraje członkowskie UE wykorzystują różne źródła i modele finansowania
- Planowanie własnego budżetu, ograniczanie zadłużenia oraz kompetencje szkół do realizacji projektów w zakresie efektywności energetycznej to uniwersalne problemy
- W ramach projektu FEEDSCHOOLS opracowano i przetestowano narzędzie obliczeniowe do wykazania zalet i wad każdego modelu finansowania na podstawie danych wejściowych z audytów energetycznych
- Model ESCO w połączeniu z grantami okazuje się być optymalnym modelem dla większości analizowanych szkół

Goran Hanžek
HEP-ESCO
Croatia

www.interreg-central.eu/feedschools

goran.hanzek@hep.hr

+385 1 6321471

facebook.com/feedschools

linkedin.com/in/feedschools

twitter.com/feedschools

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Praca naukowa współfinansowana ze środków finansowych na naukę w latach 2017-2020 przyznanych na realizację projektu międzynarodowego współfinansowanego.

